

5. velikonoční neděle

VSTUPNÍ ANTIFONA ŽI 98,1-2

Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť učinil podivuhodné věci; před zraky národů zjevil svou spravedlnost. Aleluja.

Uvedení do bohoslužby A

Někdy se nám zdá, že naše křesťanství by se dalo snadněji zachovávat, kdyby bylo sbírkou přesných ustanovení: tohle je zakázáno, toto je nařízeno, tohle každý den odříkej a budeš dobrým křesťanem. Jenže to je pohanská představa. Kristus nám neuložil, abychom se učili něco odříkávat. Pán Ježíš po nás chce, abychom se učili jej následovat a podle něho žít. Postavme se tedy před něj v duchu a volejme k němu společně z hloubi našich trampot a nejistot o pomoc.

Nebo:

Pokud křesťan skutečně věří, že ho Bůh přijal za vlastního, že je dědicem v Božím domě tak, jak jím byl v Izraeli prvorozený syn, potom přichází na bohoslužbu jako do svého domova. U Boha jsme doma víc než kdekoli jinde. Mezi těmi, kdo Bohu patří, jsme v Boží rodině. Nedejme se mýlit, že si nejsme vždy jen sympatičtí, že máme vůči mnohému v životech našich bližních výhrady a oni zase k životu našemu. Pro Boha jsme všichni jeho a není vždy snadné to prožít!

Uvedení do bohoslužby B

Co nám chce připomenout dnešní velikonoční neděle? Máme si uvědomit, že život a zmrtvýchvstání Pána Ježíše je něco, co se týká každého člověka, každého z nás: On je kmenem života pro všechny časy a my jeho ratolestmi. Povzbuzeni touto myšlenkou, prosme za mízu Božího milosrdenství pro naši hříšnou suchotu.

Nebo:

Slovo pascha je aramejsko-řecká podoba hebrejského pesach a znamená tolik co přechod v obojím významu slova, tj. přejít, minout; přejít, překročit. Tak jako byl izraelský lid zachráněn z egyptského otroctví a uveden do zaslíbené země tím, že trestající anděl minul izraelské domy, a tím, že Izraelité překročili Rákosové moře, tak také Ježíš tím, že prošel utrpením a umíráním, uvedl Boží lid do Otcovy slávy. Slovo mystérium neznamená nějakou skrytou věc ve smyslu něčeho tajemného, nýbrž tento spásný Boží čin v Ježíši Kristu. Toto tajemství zakoušíme v liturgických slavnostech jako blízkost Páně. K naplnění tohoto velikonočního tajemství dojde na konci časů, až bude smrt konečně překonána a prosadí se plně Boží království. Tak je v naší bohoslužbě ve skryté podobě už přítomno spasitelné Boží jednání, které se má na konci dnů ukázat a v Kristu zjevit před celým světem.

Uvedení do bohoslužby C

Křesťanství není jen teoretické filosofování, není to jen tak nějaký světový názor. Křesťanství je velice konkrétní a praktické: Je to návod, jak hezky prožít svůj život, je to životní styl pokřtěného člověka. Zvažme nejprve každý v duchu: Jak já vlastně žiji? Jaký je můj životní styl? Co je vůdčím principem mého života? Prosme za odpuštění a o světlo k sebepoznání a napravení sebe.

Nebo:

Dnes uslyšíme v evangeliu o Ježíšově příkazu lásky, který svěřil svým učedníkům před tím, než podstoupil utrpení a smrt pro člověka. Apoštolové byli při těch slovech zaměřeni víc na Jidášův odchod a na vážnost chvíle. Ježíš promlouvá o horizontu, my lidé vidíme více jen aktuální tíživý okamžik. Víme, že každá eucharistie je zpřítomněním vrcholné Boží lásky k nám. Ani ta dnešní není výjimkou. Setkáváme se společně, abychom oživili svoji víru v Boží moc a uprostřed našich dnů zakusili, co znamená milovat do krajnosti. Je třeba, abychom z chrámu vyšli jako noví lidé, kteří naplno prožívají svoji přítomnost, ale dovedou do ní vnášet pohled na horizont, totiž pohled nezištné lásky. V každé chvíli života je Syn člověka oslaven a Bůh je oslaven v něm.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, tys nám poslal Vykupitele a přijímáš nás za své syny a dcery; pohlédni na nás s otcovskou láskou a dej, aby všichni, kdo věří v Krista, dosáhli pravé svobody a věčného dědictví. Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Ve čtení ze Skutků apoštolů dnes uslyšíme, že už první křesťanská generace přišla na to, že ve farnosti nesmí vše ležet jenom na knězi. Farnost je společenství vzájemné služby, diakonátu. Kdo se učí dívat Ježíšovýma očima, sám vidí, kde je třeba pomoci.

Nebo:

Šestá kapitola Skutků apoštolů klade základy k líčení dalšího šíření svědectví o Kristu po celém Judsku a Samařsku. Společenství učedníků se v Jeruzalémě postupně velmi rozrostlo. Kromě Hebrejů, tj. hebrejsky či aramejsky mluvících palestinských Židů jsou v něm i helénisté, tj. řecky mluvící Židé z diaspory. Poprvé ve Skutcích apoštolských čteme o napětích mezi učedníky a musí se do toho vložit Dvanáct, tj. pro Lukáše autoritativní grémium Církve. Ti ustanoví sedm jáhnů. Apoštolové se pak budou moci věnovat modlitbě a službě slova, které se šíří dál.

1. ČTENÍ Sk 6,1-7 *Vyvolili sedm mužů plných Ducha svatého.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

V těch dnech, když počet učedníků rostl, začali helénisté projevovat proti Hebrejům nespokojenost, že prý jejich vdovy jsou při každodenním podělování zanedbávány.

Dvanáct apoštolů proto svolalo veškeré množství učedníků a řekli: „Nebylo by správné, abychom my zanedbávali Boží slovo a sloužili při stole. Proto, bratři a sestry, vyberte ze svého středu sedm mužů, kteří mají dobrou pověst a jsou plní Ducha a moudrosti, a my je ustanovíme pro tento úkol. My však se chceme nadále věnovat modlitbě a službě slova.“

Ten návrh se zalíbil celému shromáždění. Vyvolili tedy Štěpána, muže plného víry a Ducha svatého, dále Filipa, Prochora, Nikanora, Timona, Parmena a Mikuláše, proselytu z Antiochie. Postavili je před apoštoly, a oni na ně za modlitby vložili ruce.

Boží slovo se šířilo stále více a počet učedníků v Jeruzalémě velmi rostl. Také velké množství kněží poslechlo a přijalo víru.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 33,1-2.4-5.18-19 Odp.: 22a

Odp.: Ať spočine na nás, Hospodine, - tvé milosrdenství.

Nebo: Aleluja.

Radujte se, spravedliví, z Hospodina, - sluší se, aby ho dobří chválili. -
Cíterou oslavujte Hospodina, - hrajte mu na desetistrunné harfě.

Odp.

Neboť Hospodinovo slovo je správné, - spolehlivé je celé jeho dílo. -
Miluje spravedlnost a právo, - země je plná Hospodinovy milosti.

Odp.

Hospodinovo oko bdí nad těmi, kdo se ho bojí, - nad těmi, kdo doufají v
jeho milost, - aby jejich duše vyrval ze smrti, - aby jim život zachoval za hladu.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

V Písmu svatém se nám znázorňuje mnoha způsoby, čím je Kristus člověku: Dobrým pastýřem, ústředním kvádrem. V listu svatého Petra teď uslyšíme, čím jsou Kristu ti, kdo v něho uvěří.

Nebo:

K novosti nové smlouvy patří i to, že pravý chrám není z otesaných kamenných kvádrů, ale z kamenů živých. Základním kamenem je živý a

vzkříšený Kristus, který proměňuje v živé kameny ty, kdo k němu přistupují s vírou. Tak vzniká duchovní chrám, v němž jako kněží slouží všichni křesťané! Jako oběť však nepodávají býky či kozly jako ve staré smlouvě, ale něco víc: sebe samé. Takovou oběť člověk není schopen přinášet ze sebe, z vlastních sil. Proto autor listu píše, že věřící obětují skrze Ježíše Krista. Tak jako se Ježíš na kříži odevzdal Otci v moci Ducha, podobně jsou v Kristu věřící uschopněni odevzdávat se Otci, a to v témže Duchu Ukřižovaného!

2. ČTENÍ 1 Petr 2,4-9 *Vy jste rod vyvolený, královské kněžstvo.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Milovaní!

Přistupujte k Pánu, k živému kameni, který lidé sice odhodili, ale který je v Božích očích vyvolený a vzácný, a vy sami se staňte živými kameny pro duchovní chrám, svatým kněžstvem, které přináší oběti, Bohu příjemné skrze Ježíše Krista. V Písmu o tom stojí: ‚Hle, kladu na Sión kámen vyvolený a vzácný, kámen nárožní. Kdo v něj uvěří, jistě nebude zklamán.‘ Vám tedy, protože věříte, přináší čest, ale těm, kdo nevěří, je to ‚kámen, který lidé při stavbě odhodili, ale právě on se stal kvádrem nárožním, kamenem, na který se naráží, balvanem, přes který se klopýtá.‘ Narážejí na něj, protože odmítli přijmout víru. K tomu také byli určeni.

Vy však jste ‚rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid patřící Bohu jako vlastnictví, abyste rozhlašovali, jak veliké věci vykonal‘ ten, který vás povolal ze tmy ke svému podivuhodnému světlu.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 14,6

Aleluja. Já jsem cesta, pravda a život, praví Pán, - nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Kdo trpívá nejistotou, úzkostí či osamělostí, ten by si měl verše dnešního evangelia opsat na papírek a nosit stále při sobě. Nebo ještě lépe: naučit se je nazpaměť, aby si je mohl ve zlé chvílce říkat a meditovat.

Nebo:

Vrcholem dnešního úryvku je Ježíšovo ‚Já jsem cesta, pravda a život.‘ Cesta - to je orientace; pravda v Bibli je vždy chápána jako věrnost a spolehlivost v zaslíbení spásy; život u svatého Jana je vždy souhrn všech Božích darů člověku, tedy spása, Boží kvalita života. Krátce řečeno: Smysl, cestu, a plnost života nachází ten, kdo se spoléhá na Ježíšovo poselství o Otci, tedy na pravdu.

EVANGELIUM Jan 14,1-12 *Já jsem cesta, pravda a život.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Ať se vaše srdce nechvěje! Věříte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků. Kdyby nebylo, řekl bych vám, že odcházím vám připravit místo? A když odejdu a připravím vám místo, zase přijdu a vezmu si vás k sobě, abyste i vy byli tam, kde jsem já. Cestu, kam já jdu, znáte.“

Tomáš mu řekl: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak můžeme znát cestu?“

Ježíš mu odpověděl: „Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce. Nyní ho už znáte a viděli jste ho.“

Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce - a to nám stačí.“

Ježíš mu odpověděl: „Filipe, tak dlouho jsem s vámi, a neznáš mě? Kdo viděl mne, viděl Otce. Jak můžeš říci: ‚Ukaž nám Otce‘? Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která k vám mluvím, nemluvím sám ze sebe; to Otec, který ve mně přebývá, koná své skutky. Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně. Když nevěříte, věřte aspoň pro ty skutky.

Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i ten bude konat skutky, které já konám, ba ještě větší bude konat, protože já odcházím k Otci.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

BOHOSLUŽBA VŠEDNÍHO DNE

Scházíme se zde o nedělích a učíme se tu žít ve svatém společenství, učíme se následovat Pána Ježíše. Proto je naše nedělní shromáždění tak potřebné a důležité. Dnes vám chci ukázat na potřebu bohoslužby, dokonce i ve všední den. Povzbuzuje mne k tomu svatý Petr, který nám dnes píše, že máme být všichni svatým kněžstvem a stále, denně, přinášet Bohu oběti. Možná, že se ti teď začíná vtírat mrzutá myšlenka: co tu mluvíš o bohoslužbě každý den? Já jsem rád, když se dostanu do kostela aspoň v neděli. Každý den do kostela, to je u mne nemožné. Jenže to je nedorozumění. Nedorozumění zaviněné tím, že se v našich představách význam slova „bohoslužba“ omezil jen na to, co děláme v kostele. Co je bohoslužba všedního dne, to se můžeme nejlépe naučit od Pána Ježíše: Do kostela chodil také jen o sabatu. Za celý svůj pozemský život byl jen na jedné jediné mši. Ale Ježíšovou každodenní bohoslužbou bylo vše, co dělal. Nebylo hodiny, aby v ní nesloužil Bohu. Celý jeho den byl bohoslužbou. A tohle mám dnes na mysli. Není to matení pojmů? Jak to Pán Ježíš dělal, že to tak o něm mohu říci? Celý Ježíšův život byl veden zásadou: „Dal jsi mi život, Otče... a já jdu, abych plnil tvou vůli.“ Ježíš dělal vždycky to, co odpovídalo Boží vůli.

Mohl dokonce říci: „Můj pokrm je, abych konal vůli toho, který mne poslal.“ Otcova vůle je středem Ježíšova myšlení i jednání.

To je Ježíšova nová bohoslužba: vždy plnit Boží vůli. Když se modlí, když pracuje, když mlčí, když se veselí na svatbě, když prožívá šťastné chvílky mezi přáteli, když káže v synagóze, když trpí, to vše je jeho bohoslužba. A tak to platí i pro nás. Naší bohoslužbou je nejen nedělní liturgie v kostele, naší bohoslužbou je, totiž má být vše, co děláme i mimo kostel. Koncilní konstituce o Církvi to nazývá duchovní bohoslužbou křesťanů. Vysvětluje, že takovou duchovní bohoslužbou se stává všechna práce, modlitba, rodinný život, i odpočinek, když to děláme v duchu Pána Ježíše. A ještě dále říká, že tuto duchovní bohoslužbu svého každodenního života máme společně předkládat Bohu při nedělní eucharistické slavnosti a tak zasvěcovat sebe i svět Bohu. Tato krásná slova byla nazvána Magnou chartou nové bohoslužby, života z víry. Tuto nauku 2. vatikánského koncilu si musí každý z nás převést do svého osobního života. Pokusme si to trochu představit: Když se doma třeba ráno při vstávání, nebo večer při uléhání poctivě pokoušíš volat v modlitbě k Bohu, je to bohoslužba. Když s někým hovoříš o své víře, je to bohoslužba. Když se chutě pustíš do své každodenní práce, je to bohoslužba. Když máš rád svou ženu, když dáte život dítěti, je to bohoslužba. Když se po práci doma natáhneš a vychutnáváš si odpočinek, je to bohoslužba. Když si v klidné chvílce čteš, co tě baví, nebo posloucháš pěknou muziku, je to bohoslužba. Když zápolíš s nemocí nebo nepříjemnou událostí, je to bohoslužba.

To je bohoslužba, když... Na to slůvko „když“ nesmíme zapomenout. Celý tvůj každodenní život je bohoslužbou, když je to v Ježíšově duchu, tj. když se snažíš žít podle Boží vůle. Jak se to dělá prakticky? Musí se snad na každém kroku vzbuzovat nějaký dobrý úmysl, říkat pořád dokola: „To vše dělám pro tebe, Bože?“ Vůbec ne. Z toho by byl za chvíli bezduchý cvik, flašinet, pochybná bohoslužba. Není třeba, stále se snažit zbožně myslet na Pána Boha. Jen myslí klidně na to, co děláš. Zde se totiž jedná o cíl, o záměr našeho smýšlení a dělání. Máme smýšlet a jednat v Ježíšově duchu, tedy v duchu pokoje, dobra a lásky. To stačí. To je vše. Nic víc není třeba, jen snažit se smýšlet, mluvit a jednat, jak by na mém místě to dělal Pán Ježíš. Magna charta duchovní bohoslužby křesťanů tedy zní: Vše, co křesťan dělá v duchu Pána Ježíše, je bohoslužba. A naopak, sebeslavnější nedělní mše není bohoslužbou, jestliže nepředcházela bohoslužba všedního dne a život v lásce. Dnes tedy budeme hledět chápavěji na obětní dary, až se ponесou z vašeho středu k oltáři Páně. Budeme se v duchu ptát: Jak bohatý je můj podíl na obětní misce, jaká byla v uplynulém týdnu má bohoslužba všedního dne? A nyní se přihlasme k této každodenní Boží službě slovy společného vyznání víry.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pán Ježíš řekl: „Budete-li zač prosit Otce v mém jménu, dá vám to.“ V důvěře v jeho slovo stojíme tedy před Bohem a prosíme:

Vlij do srdcí našich mladých bratří touhu po kněžské službě, odvahu poslechnout tvé volání a s vírou tě následovat.

Za dnešní lidstvo, aby je fanatičtí politikové nestrhli do nových válek.

Za nás, křesťany, abychom svým pokojným životem pomáhali vytvářet pokojný svět.

Za vlády a úředníky, aby své moci užívali ke spravedlnosti a k ochraně slabších.

Za děti, které mají jít letos poprvé ke svatému přijímání, aby v Pánu Ježíši našly svého nejlepšího přítele.

Za naše maminky, aby se dočkaly radosti ze svých dětí.

Za nás zde přítomné, abychom radostným životem sloužili Bohu i bližnímu.

Věčný Bože, dáváš se nám poznat jako zosobnění Dobra, Pokoje a Lásky. Ať se ti stále víc podobáme, když se učíme následovat Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Nebo:

Ježíš Kristus odešel, aby nám připravil věčnou budoucnost v otcově přibytku. Ale ani naše přítomnost mu není lhostejná. Modleme se tedy za současný svět a volejme:

Za lidi hledající pravdivé životní cesty.

Za ty, kdo zabloudili do samoty, do neštěstí nebo do hříchu.

Za ty, kdo žijí v zajetí sebeklamu, neupřímnosti a nepravdy.

Za všechny, kdo se zasazují o pokojné soužití a spolupráci různých náboženství.

Za rodiny: za vyřešení všech jejich starostí.

Za jáhny a za všechny, kdo pečují o lidi v nouzi.

Za děti, které v mnoha zemích trpí a umírají podvýživou.

Za ty, kdo jsou blízko smrti.

Za ty, kdo jsou v církvi zanedbáváni, a za pokojné řešení konfliktů v našem společenství.

Ke komu máme volat, Pane, a u koho hledat útočiště, když ne u tebe... Tobě buď chvála na věky. - Amen.

Nebo:

Pane, nepřestávej bdít nad těmi, kdo v tebe doufají a modlí se i za ty, kdo v tobě dosud nenašli cestu, pravdu a život. Tobě buď chvála na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

Čtení ze Skutků apoštolů nám teď vypravuje, jak se vrátil do Jeruzaléma kdysi krutý pronásledovatel křesťanů Šavel, nyní na víru obrácený Pavel, který zpočátku v Církvi byl izolovaný, jelikož se ho všichni báli. Proto začal usilovat o navázání kontaktu s jeruzalémskou obcí, což se mu podařilo prostřednictvím Barnabáše, a tak byl přijat jako bratr a hlasatel Božího slova.

Nebo:

Jednota v prvotní Církvi byla možná jen díky respektování a uznání různých obdarování a povolání. U svatého apoštola Pavla se výrazným způsobem projevoval dar neohroženého zvěstování v Ježíšově jménu, tj. hlásání o Ježíši, a to v jeho moci. Vedle těchto podrobností z Pavlova života nám svatopisec předkládá i stručnou souhrnnou zprávu o situaci Církve, že s úspěchem se vyvíjela, žila v bázni před Pánem a rostla přispěním Ducha svatého. Jak Pavel, tak i ostatní křesťané žili v různých podobách Ježíšovo slovo, že tím bude oslaven nebeský Otec, když ponесou hojně ovoce a osvědčí se jako Kristovi učedníci.

1. ČTENÍ Sk 9,26-31 *Barnabáš jim vypravoval, jak Šavel viděl na cestě Pána.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

Když přišel Šavel do Jeruzaléma, pokoušel se navázat styk s učedníky, ale všichni se ho báli. Nemohli uvěřit, že on je učedníkem.

Ujal se ho však Barnabáš. Uvedl ho k apoštolům a vypravoval, jak Šavel viděl na cestě Pána, který s ním mluvil, a jak v Damašku neohroženě vystupoval ve jménu Ježíšově. Od té chvíle byl s nimi v Jeruzalémě stále ve styku a směle vystupoval ve jménu Páně. Také rozmlouval s helénisty a přel se s nimi. Ti mu však začali ukládat o život. Jakmile se to bratři dověděli, doprovodili ho dolů do Césareje a odtamtud ho vypravili do Tarsu.

Církev měla pokoj v celém Judsku, Galileji i Samařsku. S úspěchem se vyvíjela, žila v bázni před Pánem a rostla přispěním Ducha svatého.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 22, 26b-27.28+30ab.30c-32 Odp.: 26a

Odp.: Budu tě chválit, Hospodine, - ve velkém shromáždění.

Nebo: Aleluja.

Své sliby splním před těmi, kdo ctí Hospodina. - Chudí se najedí do sytosti, - kdo hledají Hospodina, budou ho chválit: - „Navěky ať žije vaše srdce!“

Odp.

Rozpomenou se, k Hospodinu se obrátí - všechny končiny země, - před ním se skloní - všechna lidská pokolení. - Jen jemu se budou kořit všichni, kdo spí v zemi, - před ním se skloní všichni, kdo sestupují v prach.

Odp.

I má duše bude pro něho žít, - mé potomstvo bude mu sloužit. - Bude vyprávět o Pánu příštímú pokolení, - lidu, jenž se narodí, budou hlásat jeho spravedlnost: - „To udělal Hospodin!“

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý Jan se na nás dnes obrací s tvrdou výčitkou: o lásce k lidem často mluvíme, ale málokdy podle ní jednáme. Není to tak i mezi námi?

Nebo:

Milovat znamená otevřít srdce potřebám svých bližních. Z takového vnitřního postoje pak plyne i konkrétní pomoc. Tyto skutky lásky jsou naším krokem obrácení a odpovědí na výčitky svědomí, které zkoumá naše jednání v Božím světle, ve světle Boha, který všechno vidí. U Jana jsou skutky lásky souhrnem všech přikázání a osvědčením, že jsme přešli ze smrti do života. Poslední dva verše jsou závěrem delšího předchozího celku, který spojuje oba aspekty Kristova přikázání či poselství: víru a lásku. Kdo zachovává přikázání, zůstává v Bohu, zůstává i v Duchu.

2. ČTENÍ 1 Jan 3,18-24 *To je to jeho přikázání: abychom věřili a milovali.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Děti, nemilujme jen slovem a jazykem, ale činem, doopravdy! Podle toho poznáme, že jsme z pravdy, a to uklidní před ním naše svědomí, když by nám něco vyčítalo, neboť Bůh ví všechno dokonaleji a lépe než naše svědomí.

Milování, jestliže nás svědomí neobviňuje, dodá nám to radostné důvěry v Boha a dostaneme od něho všechno, zač prosíme, protože zachováváme jeho přikázání a konáme, co je mu milé.

A to je to jeho přikázání: abychom věřili ve jméno jeho Syna Ježíše Krista a navzájem se milovali, jak nám nařídil. Kdo zachovává jeho přikázání, zůstává v Bohu a Bůh v něm. A že v nás zůstává, poznáváme podle Ducha, kterého nám dal.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 15,4a.5b

Aleluja. Zůstaňte ve mně, a já zůstanu ve vás, praví Pán; - kdo zůstává ve mně, ten nese mnoho ovoce. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Pán Ježíš v dnešním evangeliu krásným podobenstvím vysvětluje, jak v nás působí Boží milost.

Nebo:

Obraz vinného kmene, který nese ovoce, je třeba brát jako celek: je tu totiž třeba životodárná jednota s kmenem jako podmínka přinášení ovoce. Všechny jednotlivosti jsou tomuto celku podřízeny. Nesení ovoce není hromaděním skutků a zvláštních výkonů, ale přirozený projev nového života v Kristu. Být čisti znamená hluboké společenství s Ježíšem skrze slovo jeho radostné zvěsti. Toto společenství je darem, který v sobě zahrnuje vše ostatní potřebné.

EVANGELIUM Jan 15,1-8 *Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař. Každou ratolest na mně, která nenese ovoce, odřezává, a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla ovoce ještě více. Vy jste už čisti tím slovem, které jsem k vám mluvil. Zůstaňte ve mně, a já zůstanu ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li na kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně.

Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce, neboť beze mne nemůžete dělat nic. Kdo nezůstane ve mně, bude vyhozen ven jako ratolest; uschne, seberou ji, hodí do ohně - a hoří. Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li ve vás moje slova, můžete prosit, oč chcete, a dostanete to. Tím bude oslaven můj Otec, že ponesete mnoho ovoce a osvědčíte se jako moji učedníci.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

VYSLYŠÍ BŮH SKUTEČNĚ NAŠE MODLITBY ?

Za knězem přišla jedna paní a říká mu: „Otče, já jsem se přestala modlit. Už se modlit nemůžu. Přesvědčila jsem se, že Bůh stejně naše modlitby nevyslyší. Kdybyste věděl, jak mnoho jsem se v tomto roce modlila. Den co den jsem úpěnlivě prosila, aby mi Bůh splnil určitou věc. Dokonce jsem udělala slib, že dám na opravy kostela velkou částku, když mi Bůh splní mou modlitbu. A

nadarmo. Dcera si přesto vzala toho mládence a jistě s ním bude nešťastná. Mé modlení na tom nic nezměnilo. A tak jsem se rozhodla, že se modlit přestanu.“ Na tuhle zklamanou paní si pak ten kněz vzpomněl, když četl dnešní evangelium. Pán Ježíš tam totiž prohlašuje: „Když zůstanete spojeni se mnou, pak můžete prosit o čeho chcete a dostanete to.“ Ta paní věřila na Ježíšův příslib a hrozně se zklamala. Možná i vy znáte někoho, komu se vedlo podobně jako té paní. Možná i vám samým se to už stalo: Moc vám na tom záleželo, moc jste se za to modlili a nesplnilo se vám to. Ale přesto člověk by měl dál pevně věřit, že Ježíš své sliby plní, že prosebná modlitba má smysl, že to nikdy není nadarmo.

Proč je třeba tomu tak věřit? Kde by člověk dnes byl, kdyby mu Pán Bůh splnil všechno, zač se kdy modlil. Byl by se musel stát například automobilovým závodníkem: za to se vroucně modlí dítě, které ještě nechodí do školy. Pak by se musel stát slavným advokátem, který vyhraje všechny spory; také slavným spisovatelem a bohatým člověkem a velkým pánem. Nakonec musí být dnes rád, že mu dobrý Bůh žádnou z těch modliteb nesplnil a že se místo toho stal tím, čím dnes je. Rozumíte už, proč Pán Bůh mnohé naše modlitby nesplní tak, jak my si to představujeme a přejeme: protože nás má rád! Splní je, ale docela jinak a pro nás lépe. Bůh je náš nebeský Otec a dělá to s námi také tak jako dobrý otec pozemský: Ten také nemůže splnit všechna přání svých dětí, i když děti lítostí pláčou, i když nevímjak škemrají. Právě proto, že má děti rád, nesplní přání, které by dětem bylo ke škodě. A tak po všech životních zkušenostech člověk pevně věří, že Bůh všechny jeho modlitby slyšel a že je vždy i vyslyšel a splnil, jenže tak, jak to bylo pro člověka lepší.

Podobnou zkušenost s Bohem najdeme i v Bibli už ve Starém zákoně. Jak se Izraelité modlili, aby jim Pán Bůh už poslal Vykupitele. Bůh ho poslal, ale jinak, než oni si přáli: Ne válečníka, ale hlasatele pokoje. Ne krále mocného a bohatého, ale krále lidských srdcí. Bůh plní lidská přání zpravidla jinak, než si představují: Plní je lépe. Ovšem, nestačí jen se modlit, člověk se i sám musí přičinit. Jeden americký biskup ve svém kázání vypravoval legendu amerických indiánů, jak dva vozkové jeli lesní cestou a povozy jim zapadly do bahna. Jeden z vozků padl na kolena do bláta a začal se vroucně modlit: „Bože, pošli nám pomoc!“ Druhý vozka začal snášet větve a klást je do bahna a zpevňovat cestu. A tu se k úžasu obou objevil Boží posel a šel pomáhat: víte komu? Ne tomu, co klečel a jen se modlil, ale tomu, co se namáhal. Bůh pomáhá tomu, kdo se sám snaží,“ zakončil biskup své kázání. Ostatně tuhle indiánskou moudrost znali naši moudří předkové také, neboť říkali: „Člověče, přičiň se, a Pán Bůh ti pomůže.“

Zopakujme si tedy, co víme o prosebné modlitbě: Bůh vyslyší naši modlitbu tak, jak je to pro nás nejlepší. A to je často jinak, než my si představujeme. A Pán Bůh pomůže tomu, kdo se sám snaží. Lenochoy Bůh nepodporuje. A ještě jedna důležitá okolnost je tu: Nesmíme zapomínat na první část příslibu Pána Ježíše, který říká: „Zůstanete-li spojeni se mnou, pak můžete

prosit oč chcete, a dostanete to.“ Spojení s Pánem Ježíšem je tedy také rozhodující pro splnění naší modlitby. I na to bychom měli pamatovat.

ABYCHOM SE NAVZÁJEM MILOVALI

To je Ježíšovo přikázání, abychom se navzájem milovali, říká nám dnes svatý Jan ve druhém čtení. A jak to s naším vzájemným milováním vypadá? Mladý pár přijde na faru ohlásit svatbu. Kněz se ptá: „Připravili jste se dobře na tak vážný krok do života?“ „Jistě,“ říká ženich, „máme deset lahví šampaňského, pět lahví likérů a demižón vína!“ „Jistěže,“ dodává nevěsta, „my se šíleně milujeme, vid' Františku!“ Kolik takových nezralých lidí se pokouší o manželství. Nikdo jim neřekl a oni se také nenamáhali někoho zeptat, že šíleně zamilovaní se brát nesmí, že tahle zamilovanost je poslední dětská choroba, nic pro solidní a trvalé manželství. Francouzi mají přísloví: „Dobré manželství je přístav v bouři. Špatné manželství je bouře v přístavu.“ Ti, kteří neměli dost trpělivosti v době známosti, aby počkali, až jejich zamilovanost přeroste a dozraje do spolehlivé manželské lásky, ti si pořídí spíše tu bouři v přístavu.

Co se měli naučit v době známosti, s tím se začnou potýkat po svatbě. Až po svatbě se učí vzájemně se poznávat, protože v době známosti na to ve slepé zamilovanosti neměli čas. Učí se teprve teď, jak spolu vycházet a řešit problémy, v době známosti problémy nechtěli vidět. Učí se vzájemně snášet chyby, v době známosti to nebylo třeba, nic takového slepě zamilovaný na druhém nevidí. Když se dva berou, je jim naprosto jasné, jak krásné a ideální bude jejich manželství. „On je bezva,“ ví o tom svém vyvoleném ona. „Ona je fantastická,“ ví o ní on. Když se takoví dva slepě zamilovaní vezmou, začnou teprve po svatbě objevovat, jak málo se znali. Musí si prodělat trpký záběh manželského soužití a trestají se tak sami za to, že jejich období známosti před sňatkem bylo povrchní, že neprobíhalo jak mělo. Když si to ti dva neuvědomí ani po svatbě a nezačnou usilovně pracovat na záchraně, začne to s jejich vztahem jít s kopce obvyklým způsobem. Dochází ke sporům i o věci nedůležité, muž stále ironičtěji kritizuje chování, vaření, oblékání své fantastické choti.

Kolik je mladých lidí, kteří nevědí, že začátek společného života je vždy střetáváním různých návyků z domova, rozličných názorů, ustálených způsobů chování. Že se musí učit a naučit tu odlišnost v něčem respektovat a v něčem sladit. „Já jsem se v něm zklamala,“ říká zděšeně mladá manželka a po chvilce rozhovoru se zkušeným knězem vyjde najevo, že to byly romantické představy, které do svého rytíře vložila. Že to byla představa hodného tatínka, kterou přenesla na svého muže v očekávání, že on se bude chovat k ní, jak ona zná z domu chování tatínka k mamince. A když se takto zneklidnění mladí lidé setkají místo se zkušeným knězem se zmatenými názory, které krákorají různí škarohlídi: jakože manželství je hrob lásky, manželství je loterie, ve které se

nevyhrává, pak se brzo octnou před rozvodovým soudem. Kolik těch různých předsudků znovu a znovu rozvrací nadějná manželství.

Kolik mužů se po svatbě chová tak, jakoby se žena stala jejich soukromým vlastnictvím, jakoby oni byli mohamedáni. Manžel si myslí, že má právo rozhodovat, co žena má dělat a co dělat nemá, s kým se smí a nesmí setkat, co ji může zajímat a oč se zajímat nesmí. Kolik dívek vstupuje do manželství odhodláno vytvořit z něj namísto domova polepšovnu: Ona ho bude neustále polepšovat, aby odpovídal jejím představám. Ona přesně určí, co on rád jí a co má nerad. Ona rozhodne, co ho těší a jakého smí mít koníčka. A když to začne mezi nimi skřípat, pak místo toho, aby hledali, co dělají špatně, začnou spoléhat, že vše se změní k lepšímu samo sebou, jen jak tu bude dítě. Jenže poznají, že se změní jen to, že místo dvou nespokojených, budou nespokojení tři. Že si každý ženich a nevěsta přináší do manželství obrovský balík očekávání, krásných představ, to je normální. Nenormální je, když nejsou ochotni provádět korektury svých názorů, když se nechtějí vzájemně přizpůsobit. Nenormální je, když zablokují každou možnost rozhovoru a dohovoru výsměškem, tvrdým zesměšněním názorů druhého. Když chtějí polepšovat druhého a sebe ne. Dá to pak práci vysvětlit jim, že vzájemná láska, ta správná, manželská může růst jen ze vzájemné důvěry a v ovzduší svobody.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Dnes jsme slyšeli, že Pán Ježíš je vinný kmen a my ratolesti. On je srdce, my krev, kterou on pohání. On je vítr, my plachta, kterou žene. Nežijeme vlastně my, to on žije v nás. Natolik jsme opravdu živí, kolik je v nás jeho život, proto k němu volejme o pomoc a prosme ho:

V křesťanských rodinách vzbuzuj ochotu darovat Církvi nové kněze, řeholníky a řeholnice.

Za křesťanské církve, aby už konečně skoncovaly s rozkoly a nesvornostmi.

Za všechny národy, aby se nepouštěly do válek, ale ctily navzájem svobodu.

Za všechny věřící, aby dokázali kolem sebe vytvářet prostředí pokoje, humoru a lásky.

Za všechny nevěřící, aby vytrvale hledali pravdu, dobro a krásu, a našli ji v tobě.

Za nás, zde přítomné, abychom se uměli omluvit a poprosit o odpuštění, když chybujeme.

Abychom dovedli ze srdce odpustit tomu, kdo se nám omluví a uzná svou chybu.

Za naše zemřelé, aby s tebou společně žili v Otcově království.

Pane Ježíši, ty o svou vinici, o svůj svět stále pečuješ. Dej, ať v událostech svého života vidíme tvou ruku a v trápeních se tím pevněji spojujeme s tebou, jenž žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

Čtení ze Skutků apoštolů nás uvádí do ovzduší prvních křesťanských generací. Svátí apoštolové Pavel a Barnabáš pokřtili na své misijní cestě po Malé Asii mnoho lidí. Cestou zpět je znovu navštěvují a upevňují jejich křestní vědomí.

Nebo:

Misie v Lystře začala božskou úctou a skončila kamenováním - snad narážka na Šavlův souhlas s kamenováním Štěpána. Ani to však díky podpoře ostatních učedníků nemůže zabránit dalšímu šíření radostné zvěsti. Líčí jakousi Pavlovu pastýřskou péči o již založené obce a jejich počínající organizaci. Obce však k další cestě potřebují především víru a trpělivost. První Pavlova misijní cesta končí v jeho domovské církvi v syrské Antiochii svědectvím.

1. ČTENÍ Sk 14,21b-27 *Svolali církevní obec a vypravovali, co všechno Bůh s nimi vykonal.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

Pavel a Barnabáš se vrátili do Lystry, Ikónia a do Antiochie. Utvrzovali tam učedníky a povzbuzovali je, aby byli ve víře vytrvalí, protože do Božího království vejdem jen tehdy, když hodně vytrpíme. V jednotlivých církevních obcích jim po modlitbě a postu ustanovili starší a poručili je Pánu, v kterého uvěřili.

Potom prošli Pisídií a Pamfýlií a hlásali slovo Páně v Perge. Pak odešli do Atálie. Odtamtud odpluli lodí do Antiochie, kde byli kdysi doporučení milosti Boží k dílu, které teď ukončili.

Když tam přišli, svolali církevní obec a vypravovali, co všechno Bůh s nimi vykonal a jak otevřel bránu k víře pohanům.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 145,8-9.10-11.12-13ab Odp.: srov. 1

Odp.: Budu velebit tvé jméno, můj Bože, králi.

Nebo: Aleluja.

Milosrdný a milostivý je Hospodin, - shovívavý a plný lásky. - Dobrotivý je Hospodin ke všem - a soucit má se všemi svými tvory.

Odp.

Ať tě chválí, Hospodine, všechna tvá díla - a tvoji zbožní ať tě velebí. - Ať vypravují o slávě tvého království, - ať mluví o tvé síle.

Odp.

Aby poučili lidi o tvé moci, - o slávě tvé vznešené říše. - Tvé království je království všech věků - a tvá vláda trvá po všechna pokolení.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý Jan v knize Zjevení vyhlíží, jak se jednou celý svět shromáždí kolem Krista, jak vznikne nový svět, nový život křesťanů, až pomínou věci chvilkové a dočasné.

Nebo:

Boží stvořitelský plán jednou dojde svého konečného dovršení: Bůh stvoří nová nebesa a novou zemi. Přece však to nebude pouhé zdokonalení současného světa, ale něco převratně nového, vždyť dřívější nebesa a dřívější země zmizí. Nová smlouva dojde svého plného uskutečnění: nevěsta okrášlená samotným snoubencem bude konečně připravena na svatbu a na život v blízkém společenství se svým ženichem. Ona bude plně Jeho a On bude plně její. Svatební radost bude tak veliká, že pohltí veškerý zármutek, nářek i bolest. Bůh stvoří všechno nové. Toto nové stvoření už započalo a probíhá právě teď, vždyť jsme tímto novým stvořením.

2. ČTENÍ Zj 21,1-5a *Bůh jim setře každou slzu s očí.*

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, spatřil jsem nová nebesa a novou zemi - dřívější nebesa a dřívější země zmizely, ani moře už není.

A uviděl jsem svaté město, nový Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha; bylo vystrojeno jako nevěsta okrášlená pro svého ženicha. A uslyšel jsem od trůnu mohutný hlas: „Hle - Boží stan mezi lidmi! Bůh bude s nimi přebývat; oni budou jeho lidem, a on - Bůh s nimi - bude jejich Bohem. On jim setře každou slzu s očí: nebude už smrti ani zármutek, nářek ani bolest už nebude, protože co dříve bylo, pomínulo.“ A ten, který seděl na trůně, řekl: „Hle - všechno tvořím nové!“

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 13,34

Aleluja. Nové přikázání vám dávám, praví Pán, -

milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Nový život, který vyhlížel svatý apoštol Jan v knize Zjevení, nepadne nám do klína jen samotným pokřtěním. Pán Ježíš pro něj vyhlašuje nový zákon, nové přikázání, a to se musíme snažit po celý život zachovávat.

Nebo:

„Jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy,“ tato ústřední věta dnešního úryvku se v Janově evangeliu objevuje častěji. Její přesnější překlad by však mohl znít: „Tou láskou, kterou jsem já miloval vás, se navzájem milujte vy.“ Ježíšova láska k učedníkům vyvolává pohyb vzájemné bratrské lásky: mezi nimi proto proudí jeho samotná láska a ne její pouhé napodobení! Ježíš tento postoj dokonce označuje jako přikázání. V Písmu svatém je přikázání vždycky spojené se smlouvou. Nová smlouva tedy obsahuje nové přikázání. Novost tohoto přikázání spočívá v povaze této lásky, která je projevením samotné Kristovy lásky. Kristova láska, Kristovo nové přikázání nás obnovují, protože v nás obnovují nové srdce.

EVANGELIUM Jan 13,31-33a.34-35 *Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Když Jidáš odešel, Ježíš řekl:

„Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je oslaven v něm. Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě, a hned ho oslaví.

Dítky, jen krátký čas jsem s vámi. Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem; jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZNAČKA DOBRÉ KVALITY

Každé dobré zboží má svou značku, visačku nebo nálepkou dobré kvality. Jsou značkováná vína, značkové destiláty, tovární značky, které odlišují kvalitu od braku. Také pro kvalitní křesťany určuje dnes Pán Ježíš poznávací značku: „Podle toho pozná svět, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ Podle lásky se má tedy poznat, že se nejedná o žáky Platona, Mohameda, ale Kristovy. A okolnost, že Kristus vyhlásil toto ustanovení po poslední večeři, už cestou na smrt, že to lze tedy nazvat jeho testamentem, poslední vůlí, činí to pro nás ještě závažnější. Pán Ježíš však nevyhlásil jen všeobecný pokyn k lásce, který by si každý mohl vyložit po svém. Stanovil

měřítka a způsob lásky: „I vy se milujte navzájem, jako jsem já miloval vás.“ Jeho učedníci, a to jsme my, mají milovat tak, jak miloval on. Jeho jednání je měřítkem pro nás: jak to dělal on, jak by to na mém místě udělal on? Měřítka, podobu Ježíšovy lásky, lze vyčíst z jeho života. A jeho život svědčí, že nemínil jen nějaký všeobecný pocit, pěkná slova, ale zcela konkrétní činy.

Této řeči na rozloučenou předcházel názorný obraz, co láskou k bližnímu myslí: umyl jim nohy. Udělal službu, kterou nemuseli dělat ani židovští otroci. Chtěl jim zdůraznit, že láska se projevuje službou. A nebylo to gesto vysoké osobnosti, která příležitostně také vyorá symbolickou brázdou pluhem na poli, jako císař Josef II., aby se děti mohly ve škole o tom učit; nebo jako je symbolické umývání nohou v liturgii Zeleného čtvrtku, ale pak se pokračuje v tvrdém panování bez srdce a bez citu. U Ježíše to byl výraz jeho předchozí služby lidem i následující služby až k smrti na kříži. My máme tedy milovat bližní a sloužit jim tak jako on. Život za ně dát, to udělal jen on, náš Pán, to my normálně nemusíme. Ale vidět v nich, v každém toho, za něhož Ježíš položil život, vidět v něm milované Boží dítě stvořené a vykoupené pro nebe; a podle toho s ním zacházet, to musíme. To máme dělat stále a u všech lidí.

Ve všem, co děláme, máme probudit k životu suché teoretické zásady katechismu a desatera, stát se praktickými křesťany. Praktický lékař je ten, kdo lékařské vědění uplatňuje v praxi k dobru nemocných. Praktický křesťan je ten, kdo náboženské vědění uplatňuje v praxi k dobru bližních. Víra a zbožnost jen teoretická neexistuje. Křesťanství se může realizovat a uskutečňovat jen na bližních, na všech bez výjimky, na zcela dokonalých i zcela špatných. „Kdo nemiluje bližního, nezná Boha, vždyť Bůh je láska,“ říká též evangelista svatý Jan.

Položme si nakonec otázku, co udělala celá Církev, co udělal ty a co já s touto Ježíšovou závětí? Máme tuto značku kvality: sloužící lásky k bližnímu, jsme značkoví křesťané nebo brak? Nosíme rádi křížek na krku, chceme být značkovaní. Ale Kristus vyhlásil jinou poznávací značku svých učedníků: „Milujte své bližní, jako jsem miloval já vás,“ tj. láskou, která slouží a ráda slouží. To znamená: přemoci v sobě panovačnost, přemoci pyšné sebevědomí, že já mám ve všem pravdu, že já jsem vždy ten dokonalejší, že umím lépe říkat: „Pane, Pane.“ Jdeme dnes s pokorou vstříc Pánu a prosíme: Pane Ježíši, dej nám pochopení, jak prosté a krásné je být tvým učedníkem: stačí mít se navzájem rádi, být ochoten vždy posloužit a pomoci. Dej nám dnes radost z tohoto poznání tvé závěti. Ty nám dej sílu a vytrvalost a my nabízíme svou ochotu a dobrou vůli.

UMĚT SE VYROVNAT SE VŠÍM

Nezdála se vám divná první věta dnešního evangelia? Jidáš přede všemi odhalen jako zrádce Pána Ježíše utíká z místnosti, sledován užaslými pohledy všech přítomných. A do toho zkoprnělého ticha říká Pán Ježíš: „Nyní je oslaven

Syn člověka a Bůh v něm.“ Jak tomu rozumět? Jak to Pán Ježíš mínil? Jsou už takoví, kdo na všem dovedou najít něco kladného. I na největším maléru najdou nějakou dobrou stránku. Každé zlo nese s sebou něco dobrého. Pán Ježíš jedná ve večeřadle podobně. Místo nářku, jak se zklamal v učedníkovi, ukazuje, jak ta zrada a jak ta podlá justiční vražda bude nakonec k Boží oslavě. A opravdu byla. Vždyť znali bychom my dnes Pána Ježíše, bylo by dnes ve světě křesťanství, kdyby nebylo této zrady a justiční vraždy? Kdo by bral vážně řeči rabbiho z Nazaretu, kdyby nebyl svou lásku k člověku i k Otci dosvědčil svou ochotou zemřít za tu lásku, zemřít za pravdu. Podle našeho gusta by se nám lépe líbilo, kdyby Bůh oslavil svého Syna zázračným zachráněním z rukou vrahů a zrádců. Ale Bůh ho oslavil tím, že mu dal nový život, že změnil, řečeno Janem, temnotu ve světlo, že učinil vše nové.

Pán Ježíš vyhláší také nové přikázání: „Jako jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte i vy.“ Co je vlastně nového na tomto přikázání? Vždyť lásku k bližnímu znal a přikazoval už i Starý zákon? Nové je tu to, že nám Pán Ježíš dává svou lásku jako vzor a normu: „Milujte se tak, jako jsem já miloval vás!“ Milovat jako Ježíš, jak se to dělá? Koncem svého života to názorně ukazuje: Nepřestat mít rád ani toho, kdo tě zapře, kdo tě zradí, kdo tě křížuje, modlit se i za nepřátele a přát jim dobré, tak miluje Ježíš. Tak máme milovat my. Je to vůbec v lidských silách mít rád i toho, kdo nás zrazuje, opouští či trápí? Čekáte možná, že se nadýchnu do hrdinského postoje a řeknu: „Ano, je to v lidských silách, jen se do toho pusťte, musíte to dokázat!“ Ale já si myslím, že to opravdu žádný člověk sám nedokáže. Když se v někom zklamal, jsem plný hořkosti a roztrpčenosti. Jak ho mohu milovat? Lásku k někomu si přece člověk nemůže poručit, ta se rodí kdesi v hloubi srdce, ani kolikrát nevíš jak a proč.

Žádá tedy po nás Pán Ježíš nemožné? Nežádá. On ví, že my sami bychom to nedokázali. Ale dokáže to skrze nás a v nás on, když ho necháme působit v nás, skrze nás. Tehdy dokážeme být laskaví ke zlému člověku, když necháme v sobě působit Ježíše. Proto může Pán Ježíš vyhlásit právě toto lidsky tak nemožné za specifické poznávací znamení svých vyznavačů: „Podle toho pozná svět, že jsme moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ Ne tedy odříkávání Kréda, vyhlásování, že věříme v Boha až do posledního církevního předpisu a papežského výnosu, ne zachovávání církevních přikázání do posledního chlupu, ne zachovávání zvyklostí a zbožných tradic, ale láska k bližnímu, ta platí u Boha nadevše.

Taková láska, která vydrží i zradu, která i smrt přetrvává, taková radikální láska k bližnímu je poznávacím znamením křesťana. A tahle Ježíšova optimistická láska to je, co dokáže ze všeho nepříjemného vydolovat něco dobrého, najít vždy líc věci, události či situace: Vyrovnat se s nemocí, která omezí mou pohyblivost. Se ztrátou blízkého člověka se vyrovnat či se zbabělou zradou ještě dočera přítele. Vyrovnat se vždy nějak se vším, co se semele, co se mi přihodí. Nenaříkat, ale hledat na situaci lícovou stranu, co z toho mohu

vytěžit jinak dobrého. Zapamatujme si: Křesťan je člověk, který v každé situaci najde něco dobrého.

KŘEST JE TŘEBA KAŽDODENNĚ ŽÍT

„Bůh jim setře každou slzu z očí. Nebude už smrti ani zármutku, nářku ani bolesti nebude. Hle, všechno činím nové!“ Jeden přemýšlivý mládenec mudroval: „Škoda, že tyhle eschatologické přísliby o naplnění Božího království se docela uskuteční až na věčnosti. To by se lidé hrnuli do Církve, kdyby to mezi křesťany platilo už teď. To by byly fronty u křtitelnice! Jenže my pokřtění žijeme svůj život také ve světě bolavém, nejistém a násilném. Tak co z toho vlastně máme, že jsme pokřtění, že jsme křesťané? Mně se zdá, že z toho nemáme nic!“ A dobře mudroval, neboť tuto otázku bychom si měli klást všichni: „Co z toho máme, že jsme byli v dětství pokřtění?“ Na první pohled se opravdu zdá, že nic: Trápí nás stejné nemoci jako nepokřtění. Týrají nás zlí a hloupí lidé a žádný anděl z nebe nás nepřijde bránit.

Kdo nedovede uvažovat dál a hlouběji, není divu, že křtem pohrdne a své děti nedá už pokřtít: vyrůstá nám taková nekřesťanská generace mládeže. A co se ukazuje: mají v sobě obrovskou prázdnotu. Je to generace bezradně hledající a tápající. Ze země do země táhnou teskné proudy hippies, kteří hledají nový život v orientálních končinách Nepálu a Himalájí. Synkové ctižádostivých, úspěšných otců a matek pohrdají protekcí a hledají nový přirozený život na venkově při práci v lese a na poli. A jiní hledají nový život v drogách, alkoholu či zlodějské partě. Hledají, jak zaplnit prázdnotu a bezcílnost, hledají nový život. Nepřipomíná vám to, že jim schází právě to, co patří k podstatě křtu? Křest je nové zrození. Křest je počátek nového života v pokojné lásce.

Ale proč to ti mladí tedy nevidí na svých pokřtěných rodičích, na pokřtěných lidech kolem sebe? Protože ti křest sice v dětství přijali, ale nežijí ho, nežijí jako křesťané. Křest je třeba žít, to je stěžejní myšlenka naší dnešní úvahy. Křesťanství není účastí v nějakém spolku. Křesťanství je životní styl, způsob nového života podle evangelia Ježíše Krista. Naše generace se dala v minulých letech okouzlit vyhlídkou, že lidstvo snadno a rychle spasí věda a technika. Vědeckotechnická revoluce bylo kouzelné zaklínadlo, které slibovalo proměnit svět k lepšímu. Ale okouzlení začalo brzy mizet. Od té doby se vědy a techniky začínáme bát. Vidíme zřetelněji, jak ty objevy, které věda vymyslí a technika uskutečňuje, ničí náš svět. A tak začíná znovu hledání nového, lepšího způsobu života.

Kdo je pokřtěn a učí se žít jako křesťan, ten už se do nového života zaškoluje. Ke křtu v dětství totiž nedílně patří křesťanská výuka v dospívání, jako k naroubování roubu patří ujmoutí a růst roubu. Učit se žít jako křesťan znamená přijmout za životní zásadu ne násilí, ne nenávisť, ale snášenlivost a lásku. Učit se žít jako křesťan znamená pochopit, že zápas o lepší a lidštější svět se nevybojuje jen vyšší výrobou a vyšší spotřebou, ale že je to zápas o více lásky

mezi lidmi. Všechna lidská bolest a bída pramení z nedostatku lásky. Naučit se žít jako křesťan znamená moci žít po celý život v důvěrném vědomí, že Bůh mne má rád svou otcovskou láskou. Otcovskou, to znamená takového, jaký jsem, jaký se snažím být. Svätý Augustin napsal: „Přítel je ten, kdo tě skrz naskrz zná, a přece při tobě stojí.“ A křesťan může žít s vědomím, že takovým Přítelem je mi Bůh Otec, ten mne zná a má mne rád.

Jistě vám už při této chvále křesťanského života napadlo: Ono je to zřejmě nějak podobně, jako učení v každém lidském umění, třeba hře na housle či ovládání auta. Napřed se s tím člověk musí naučit zacházet, a potom si musí to umění udržovat a rozvíjet. Nestačí jen dostat housle, abys byl dobrým muzikantem. Musíš se naučit hrát, a pak stále muzicírovat, abys nevyšel ze cviku. Nestačí jen být v dětství pokřtěn, abys byl dobrým křesťanem. Je třeba se v křesťanství vyučit, a potom stále jako křesťan žít. Křest je pramen Boží milosti. A k prameni se chodí čerpat. Pro celý život jsme byli pokřtěni, po celý život máme z této svátosti čerpat. Svätý Pavel napomínal Timoteje: „Připomínám ti, abys v sobě opět rozněcoval milost Boží, která je v tobě vkládáním mých rukou.“ To se týkalo milosti biskupského svěcení, ale platí to tak i o přijetí našeho křtu, o denně novém ožívání křestní milosti v sobě.

Karel Rahner napsal na sklonku svého dlouhého života: „Ta nejvlastnější bohoslužba, kterou Bůh od člověka čeká, to nejsou nějaké zvláštní liturgické úkony a rituály, ale každodenní všední život v jeho mnohotvárnosti mezi narozením a smrtí.“ Křest je svátost naší víry. Křest je svátost Kristovy lásky k nám. Poděkujme tedy společně za to, že jsme byli v dětství pokřtěni a že se učíme žít novým životem Božích dětí.

JEŽÍŠ JEŠTĚ KÁŽE

„Svolali církevní obec a vypravovali, co všechno Bůh s nimi vykonal.“ Tak popisuje dnešní čtení ze Skutků apoštolů, co se dělo v prvokřesťanském shromáždění. Ještě nebyly knihy Nového zákona, a tak se v nedělním shromáždění předávalo Boží slovo ústně. Co lidé s Pánem Ježíšem zažili, to inspirování Duchem svatým ztvárnili do formulací, které byly později shrnuty do spisů evangelií. Proto je Boží slovo tak zajaté v lidských dějinách: Bůh sám se stal člověkem, vstoupil do lidských dějin a osudů. Jen uvaž, co to znamená! Bůh nezůstal divákem, který by shlížel na naše pachtění z tribuny svého božství. Bůh na nás nevolá shůry své rady. Netahá shůry za nitky lidských dějin jako principál, který nechává své loutky tancovat a sám zůstává mimo hru. Ne, Bůh vstoupil do lidských dějin, stal se jedním z lidí. Jak to pochopit?

My jsme se sice naučili a umíme odříkat, že „Ježíš Kristus je Bůh a spolu člověk,“ ale ve skutečnosti si Pána Ježíše představujeme víc jako Boha. Jako Boha převlečeného za člověka, jako Boha, který na zapřenou, v lidském šatě a těle přišel k lidem. A tím se stává, že nám Ježíšova řeč nezní jako lidská, že ať cokoli řekne, nic nás nepřekvapuje: On je přece Bůh! Prospěje nám, když si

Ježíše představíme více lidsky. Ona opravdu nesvítala žádná svatozář kolem jeho hlavy, když tesařil doma na vsi. Byl tak normální vesničan, že se jeho rodáci divili, kde se to vše v něm vzalo, když začal učit. Nejen o jeho vzhladu, i o jeho vědomostech si děláme špatné představy. Ježíš si musel všechny vědomosti osvojovat, učit se všechno jako my. Jako děcko se učil mluvit, neznal cizí řeči, nevěděl, že existuje Amerika, nevěděl, že jednou přijde atomový věk. O světě kolem sebe měl stejné představy, jako jeho současníci.

Kdyby to tak nebylo, kdyby byl vševědoucí a jen z ohledu na své současníky se vyjadřoval stejně jako oni, tak to by vlastně jen tak na ně vše hrál, to by nebyl vskutku člověkem. Ale Bůh s lidmi nehraje divadlo. Ježíš byl vskutku člověk a to nic nemění na tom, že byl také Boží Syn. Pokusme se to domyslet dál: Stejně jako s Ježíšovou osobou se to má i s Ježíšovou řečí. Vše, co Ježíš hlásal, bylo Boží slovo, ale protože to mluvil člověk, byla to i řeč zcela lidská, ve všem podmíněná dobou, ve všem omezená lidskými možnostmi. Proto musel Ježíš říci: „Blahoslavený, kdo se nade mnou nepohorší.“ A jak se nad ním pohoršovali! A jak se dodnes pohoršují! Teprve ten, kdo se nedá odradit lidskou slupkou, kdo jeho slova nechá doznít až do hloubi svého nitra, ten za lidskou řečí uslyší Boží hlas. Kdo jednou tuto zvláštnost Bible pochopil, její lidský i božský charakter, toho už pak neodradí nesrozumitelná místa v Bibli, protože ví, že je to jen lidský šat Božího hlasu.

Co čteš, co slyšíš, to je lidská kniha. Teprve vírou pochopíš, že v této knize tě oslovuje živý Bůh. Druhý vatikánský koncil nám připomněl, že nedělní bohoslužba slova je především místem našeho setkání s Božím hlasem. Říká doslova: „V liturgii mluví Bůh ke svému lidu, Ježíš v ní stále ještě hlásá své radostné poselství.“ A na jiném místě: „Bůh je mezi námi přítomen ve svém slovu. To on sám mluví, když se v kostele předčítá Písmo svaté.“ Domysleme dosah těchto výpovědí. Přes špatně fungující mikrofon, přes chatrnou výslovnost lektora slyšíš Boží hlas! V lidském, někdy i nedostatečně připraveném hlasu kněze předstupuje před posluchače sám Ježíš! Stále platí „Slovo stalo se tělem,“ stále Boží slovo přichází v lidském těle kněze či lektora. To je jeden způsob našeho setkání s Božím slovem: ve společné nedělní bohoslužbě.

Ale vedle toho je třeba si osvojit i druhý způsob: osobní, soukromou četbou. Zatímco při bohoslužbě je to kněz, který může pomoci, abychom Boží slovo uslyšeli, a budeme se z toho my kazatelé před Bohem zodpovídat, jak svědomitě Bibli studujeme, jak dobře nebo špatně svůj tlumočnický úkol plníme, doma jsi na vše sám, doma to máš obtížnější. Ale nedej se odradit. Také se vždycky nedostaneš do kostela. Musíš se proto naučit sám si nedělní setkání s Božím slovem vyhledat. A mimoto člověk se dostává do bezradných situací právě uprostřed všedních dnů. Člověk často zvadne, klesne, nemůže dál, potřebuje zahlédnout světlo, chytit se Boží ruky. Proto se uč číst Písmo svaté sám. Žádná lehká četba to nebude. Budeš zakopávat o haldy starodávných věcí, které ti už nic neříkají. Narazíš na mnoho lidského a dobového, ale ty už víš, že ten lidský a dobový šat skrývá hlas Boha věčně živého i věčně současného. Dnes

si chceme zapamatovat, že v celém svém pozemském životě se nikdy nesetkáme s Božím slovem čistým. Abychom je vůbec uslyšeli, musí dostat lidský zvuk, barvu lidských zkušeností a zážitků. Inspirace Písma je zárukou, že tato Boží zvěst je pravdivá.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Slyšeli jsme Boží slovo, vyznali jsme, že mu věříme. Poprosme tedy o pomoc, abychom je také dokázali následovat a ve svém životě uskutečňovat.

Bože, prosíme tě, aby v nás ožila horlivost prvotní Církve ve víře.

Aby ti, kteří řídí lidskou společnost, našli správný přístup k problémům lidstva.

Aby všichni nemocní a osamělí našli sílu v modlitbě, aby neztratili důvěru.

Děti naší farní rodiny, které se těší na brzké setkání s Pánem Ježíšem, aby se dobře naučily rozeznávat dobré a zlé, a aby v Pánu Ježíši našly přítele na celý život.

Dej, aby stále noví mladí křesťané odpovídali na tvé volání ke kněžskému a řeholnímu životu.

Bože, tvůj Syn shrnul všechny zákony světa do jednoho: abychom se měli rádi. Dej, ať se denně učíme takto žít, podle příkladu Ježíše Krista, našeho Pána.
- Amen.

Nebo:

Bůh je dobrý a má soucit se všemi svými tvory. Proto ho prosme za Církev a za celý svět a říkejme:

Za všechny křesťany, aby byli vytrvalí ve víře, a prosme zvláště za ty, kteří pro víru trpí.

Za ty, kdo byli vybráni, aby stáli v čele církevních obcí.

Za ukončení válek a za spolupráci a pomoc mezi národy.

Za vzájemnou toleranci a pokojné soužití lidí různého vyznání.

Za všechny lidi, kteří trpí nedostatkem lásky:

Za nešťastná manželství, rozvrácené rodiny a také za rozvedené.

Za ty, jejichž láska není opětována.

Za lidi opuštěné a osamocené.

Za ty, kdo se uzavírají do svého sobectví.

Za ty, kteří jsou ostatními pohrdáni a zneváženi.

Za lidi nemocné a chudé, zarmoucené a zoufalé.

Za sebe navzájem, aby v tomto našem společenství lidé nacházeli cestu k víře.

Za požehnání pro okolní farnosti.

Pane, náš Bože, pro slávu svého jména vyslyš tyto naše prosby skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Při slavení Kristovy oběti činíš s námi, Bože, podivuhodnou výměnu: my přicházíme se svými dary a ty nám dáváš účast na svém životě; ved' nás, abychom tě stále lépe poznávali a celým svým životem směřovali k tobě. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 4. VELIKONOČNÍ

Obnova všeho skrze vzkříšeného Krista

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, abychom ti, Bože, vždycky a všude vzdávali díky; abychom tě chválili a oslavovali zvláště nyní, v době velikonoční. Vždyť naše velikonoční oběť je tvůj Kristus. V něm všechno zastaralé zaniklo, v něm bylo všechno obnoveno, v něm našel život smysl a plnost. Skrze něho vstoupila do světa tvá radost, a celý vesmír a mocné zástupy andělů zpívají píseň o tvé slávě a bez ustání volají:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ Jan 15,1.5

Já jsem pravý vinný kmen, vy jste ratolesti, praví Pán. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce. Aleluja.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Svámi svátostmi nás, Bože, uvádíš do nového života; pomáhej svému lidu, ať se nevrací k tomu, co je staré a špatné, ale vytrvá na cestě k tobě. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

Cesta je mnohdy únavná, nejistá, a třeba i nudná. Spočinutí v jistotě a klidu některé lidi přitahuje, jiné zase odpuzuje. Ježíš o této věci nefilozofuje, ale sám

jde po této zemi cestou, která vede k Bohu, k jeho Otci. A neříká jen, že zná správnou cestu, ale že je sám cestou. Pro člověka je to tedy výzva, aby se s ním ztotožnil. V jeho důvěře k Otci, v jeho odvaze spolehnout se více na Otce v nebi než na sebe sama a na lidi na zemi. Je to velké pozvání k neokázalé statečnosti. A zároveň jedinečná šance, jak nepromarnit vlastní život a jak se nestát zajatcem neskutečných životních snů a nepravých vůdců.

K ZAMYŠLENÍ B

Také dnes slyšíme Kristovo pozvání, abychom byli spojeni s ním, abychom v něm zůstávali jako ratolesti na vinném kmeni. Ovocem takového společenství je podle listu svatého apoštola Jana růst ve víře a vzájemné lásce, podíl našeho života na Božím životě. Člověk si však není úplně jist, zda se ve víře dokáže spolehnout na Ježíšovo slovo, že můžeme prosit o čceme, a dostaneme to. Ale zde nás povzbuzuje skutečnost, že on může proměnit lidské srdce, kterékoli, způsobit i obrácení pronásledovatele v apoštola!

K ZAMYŠLENÍ C

Církev zde na zemi prožívá to, co zakoušejí všichni lidé: mnoho různých překážek a krizí. Stále je konfrontována se svými limity a svou křehkostí. I v Církvi jsou přítomny zrady a Jidášové. Z lidského pohledu nemá společenství věřících velký význam. K vytrvalosti ve víře nás povzbuzuje dnešní text Skutků apoštolů: "Do Božího království vejdem jen tehdy, když hodně vytrpíme." Církev však není pouze lidská a pozemská, jakkoli právě tento její rozměr prožíváme a zdůrazňujeme. Svatý Jan nás v knize Zjevení vede k novým nebesům a nové zemi a ukazuje nám nový Jeruzalém, sestupující z nebe od Boha. Jako křesťané prožíváme celou velikonoční naději, a náš pohled by tedy rozhodně neměl zůstat obrácený pouze k pozemským skutečnostem!